

NEMZETKÖZI NŐSZÖVETSÉGEK.

Írta: B.-SCHWIMMER RÓZSA.

A nőmozgalom belső erejének és külső hatalmának legimpozánsabb képviselői azok a nemzetközi szervezetek, amelyek az egész művelt világ minden rangú és rendű nőit egyesítik eszméje szolgálatára.

Az eszme propagandájának és a nőmozgalom követeléseinek gyakorlati előmozdítására ideálisabb organizációt el sem képzelhetünk, mint az amerikai kezdeményezésre szervezett Nemzetközi Nőszövetséget.

Az International Council of Women eszméjét Mrs. May Wright Sewall vetette fel, megalakítására 1888-ban Washingtonban gyűlést hívott egybe, amelyen Európa részéről angol, francia és finn nők vettek részt. Elhatározták, hogy hazaérve országuk nőegyesületeit nemzeti szövetséggé tömörítik, a nemzeti szövetségekből pedig nemzetközi nőszövetséget alakítanak. Az 1893-iki chicagói nemzetközi nőkongresszusig azonban csak az Egyesült-Államok nőszövetsége alakult meg. A chicagói kongresszuson 30 nemzet asszonyai képviselték magukat, és a kongresszus hatása alatt 10 országban hamarosan meg is alakították a nemzeti nőszövetséget, úgy hogy az 1899-ben megtartott második közgyűlést már nemcsak alapszabályai szerint névleg, hanem tényleg nemzetközi szervezet tartotta. A londoni közgyűléssel kapcsolatosan nőkongresszust is rendeztek. A harmadik közgyűlésen, melyet 1904-ben Berlinben tartottak már 19 nemzet nőszövetsége tartozott a hatalmas szervezethez, amely ma már 20 nemzetet képvisel.

Az I.C.W. tagjai belépésük sorrendjében; Amerikai Egyesült-Államok(1893), Canada(1897), Németország (1897), Svédország (1898), Nagy-Britannia és Írország (1898), Dánia (1899), Hollandia (1899), Tasmania (1899) Új-Dél-Wales

(1899), Új-Zeeland (1899), Olaszország (1900), Franciaország (1901), Argentína (1901), Victoria (1903), Dél-Ausztrália (1903), Svájc (1903), Ausztria (1903), Magyarország (1904), Norvégia (1904) és Belgium (1905). Összesen 6—8 millió egyén képviselése.

Az emberiségnek alig van ehhez foghatóan nagyarányú szervezete. Ez a sok millió asszony egy cél szolgálatában olyan egységes szabályzat szerint működik, amely az összesség érdekeinek aláveti az egyeseket s amellet minden egyesnek teret és szabadságot nyújt különleges érdekeinek különleges fejlesztésére.

Az egyes országok nőegyesületeinek szövetségei megegyeznek abban, hogy kötelékükbe felvesznek minden olyan nőegyesületet, amely a társadalom, közművelődés, közgazdaság vagy jótékonyosság szolgálatában áll. Vagy ilyen célú, nem kizárólagosan nőegyesületeket, ha a szövetségben növel képviseltetik magukat. Az I. C. W. alapszabályainak bevezetése megmagyarázza a szövetség szellemét:

„Mi, minden nemzet asszonyai egy szövetség munkásaivá egyesülünk abban a meggyőződésben, hogy csak a gondolatok, törekvések és célok egységesítésével mozdíthatjuk elő az emberiség javát és hogy a szervezett nőmozgalom szolgálhatja leghathatósabbban a család és a nemzet érdekeit. Egyesülünk tehát, hogy társadalomban, törvényben és szokásban érvényesítsük az arany szabályt: „Mindenkivel szemben úgy cselekedj, ahogy kívánod, hogy veled szemben cselekedjenek”. Minden szociális gondolatnak tömör kifejezése ez a szabály.

Az I. C. W. kitűnően szervezett munkáját a 7 tagú vezetőség intézi csodálatos könnyedséggel és pontossággal, bár az elnök és a levelező titkár Angolországban, a jegyző Hollandiában, az alelnökök Németországban, Svédországban és Franciaországban és a pénztáros pedig Canadában lakik. A vezetőséghez tartoznak még az I. C. W. azon bizottságainak elnökei, amelyek-

ben minden ország egy-egy kiküldötttel képviselve van. Ilyen a pénzügyi, sajtó-, béke- és leszerelést, jogtanulmányozási, választójogi, abolicionista és leánykereskedelem elleni, a nemzetiségi és az alapszabálmódosítási bizottság.

Az I. C. W. csak olyan munkát végezhet, melyhez minden ország kivétel nélkül hozzájárult. Így elhatározta, 1. hogy a nemzetközi békemozgalom érdekeit előmozdítja és szellemében működik; 2. hogy küzd a nemzetközi leánykereskedés ellen és a csatlakozott nőszövetségek köteletségévé teszi, hogy hazájukban minden eszközzel küzdjenek a prostitúció rendszabályozása ellen, és a férfi és nő egyenlő erkölcsi mellett foglaljanak állást; 3. hogy minden törekvést támogat, amely arra irányul, hogy azokban az országokban, amelyeket népképviselet alapján kormányoznak, a nők aktív és passzív választójoga is biztosíttassék (L. What is the I. C. W and other questions by Lady Ishbell Aberdeen.)

Legközelebbi közgyűlését 1909-ben Canadában tartja az I. C. W. Ugyanakkor és ugyanott lesz egy másik hatalmas testület, a Női Választójog Nemzetközi Ligájának közgyűlése is.

Amikor a nőmozgalom körében mindjobban kialakult az a meggyőződés, hogy minden törekvés elősegítő eszköze, alapja, a nők választójoga, akkor ugyancsak amerikai asszonyok felvetették a választójogi liga megalakítását a célból, hogy minden ország suffragettei kizárólagos odaadással munkálkodjanak a nők politikai egyenjogúsítása érdekében, hogy politikai hatalmukkal a világ asszonyai könnyebben érvényesíthessék minden egyéb törekvésüket. Washingtonban 1902 február havában 6 állam képviselői ideiglenes bizottságot alakítottak, amely Berlinben 1904-ben állandó szövetséggé alakult át. Bár az I. C. W.-hez hasonlóan 5—5 évi közgyűlést írnak elő a liga alapszabályai, a női választójog terén történő történelmi jelentőségű események szükségessé tették az 1906-ban Kopenhágában rendezett nemzetközi választójogi kongresszust és az 1908 június havában Amsterdamban rendezendőt. Főnállása 3-ik évében már 13 nemzetet képvisel az International Woman Suffrage Alliance. Hozzá tartozik: Ausztrália, Canada, Dánia, Németország, Nagybritánia, Magyarország, Olaszország, Norvégia, Hollandia, Oroszország, Svédország, Egyesült Államok és Finnország.

A választójogi szövetség egyik nevezetes eredménye, hogy a nemzetközi nőszövetséget megnyerte eszméjének. Utóbbi ugyanis feleslegesnek ítélte a választójogi liga szervezését, mert úgy tartotta, hogy ő a maga politikai munkásságával megfelelően szolgálja a nők politikai törekvéseit. De az a gyakorlati tapasztalat, hogy az I. C. W. munkájának külön-

félesége mellett az egyes munkakörök nem ápolhatók oly intenzíven, ahogyan pl a politikai egyenjogúsítás megköveteli, megértette az I. C. W.-vel, hogy a választójogi liga a nőmozgalom szervezetei között elsőrendű feladatra hívatott. E megértés jeléül az I. C. W., valamint több nemzeti nőszövetség kiküldötték révén részt vett a kopenhágai kongresszuson.

A két testületet a közös titkár, Martina G. Kramers-Rotterdam személye is közel hozza egymáshoz.

Mind a két szervezet a legszigorúbb demokrácia alapján áll. Az amerikai szellem gyönyörű befolyása az a mi közéletünkben teljesen ismeretlen, feltétlenül érvényesülő demokrácia, amely a két szövetség minden tettét jellemzi. A társadalmi ranglétra legmagasabb fokán álló nők egyenlő szerepet visznek a svájci szociáldemokrata munkás-nőegyesület kiküldöttével, vagy a dán cselédegyesület képviselőjével. A női szolidaritás ezekben a szervezetekben nyeri minden hitetlenséget vagy rágalmat lecáfoló bizonyítékát Magyarország mind a két organizációban képviselve van: a Nemzetközi Nőszövetségben a Magyarországi Nőegyesületek Szövetsége által, amely 83 magyar egyesületet egyesít, a Női Szavazójog Nemzetközi Szövetségében pedig a Feministák Egyesülete által, amely a magyar nők politikai mozgalmanak központja.

A magyar nőszövetség június 7—9-éig Budapesten tartja ezidei közgyűlését. A közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunkban alkalmunk lesz a mi szövetségünk szervezetét is bővebben ismertetni.